

گوئی و دهروونغاندا دهزرنگایده، باوهه‌مانکرد ئەو
نه خۆشییەك بىت وەك جاران و دوايى چاکىتىدەوە،
بىلام دوايى ماوهەيدەك ئىتەر هەستمان بە بۆشاپىدەك كرد
لە مالەكەدا كە ئەوپىش دەنگى باوكەمان بۇو،
باوهه‌مان نەددە كىرد، زۆر خەفتەتى بۆ دەخۈن كە ئەو
دەنگەمان لىسەنرايەوە، بىلام نەدوە كانى دلخۇش
بۇون بەوهەيەن دەندىك گۈرانى لە كەنالە كاندا
پەخشىدە كەپىن وەندىكىش لە گۈرانىيە كانى
كىمنەبىي ئىستە لە ئېرەن موزىكى خراۋەتسەر،
ھەرچەندە ئەوە ھەولىيکى زۆر كەمە بۆ ئەوەي ئەدو
گەوهەرە ھونەرييە لە فەوتان پاپىزىت.

دلسوز دەپىته میراتگىرى ھونەرى باوكى

بىلام كىمنەبىي دلخۇشە بە نەدوە كانى، خۆشەختى
خۆزى نىشاندا سەبارەت بەوهەيە منالە كانى
چاڭخەخوارن و خەللىك لىيان رازىيە، ئەو وىتى: "من
ھەرئەوەم دەرىت" ، لەبارەي ئەوەي كە گەر ئەوان
میراتگىرى نەسەب و بىنچەدى كىمنەبىي بن، ئەى
كامىان میراتە ھونەرييە كەدى باوكەيانى بىردوو،
كىمنەبىي وىتى: "دلخۇشم كە دلسوز جىنگىدى خۆزى
كىرىتەوە و دەكتەوە لە ھونەرى رەسەندا،
گەشىبىن كە میراتگىرىكى راستى گۈرانىيە كانى منه".
دلسوز كورى بچوڭكى مامۆستا عۆيمان كىمنەبىي دو
چەندىن بەرھەمىي ھەيدەو بەشدارىي چەند
فيستىقالىيەكى كىردوو و ئەندامى تىپى موزىكى
شىزلىرىيە وچ وەك گۈزانى چ وەك موزىكىزەنەك
سەنتورەكەى كەمترىنەيە لە بالا گۈرانىيە كانى.
لە دوايىن كارىدا دلسوز لە گەل ئەنسىتىتى
كەلەپورى كوردىايە كە سەرگەرمى بەرھەمىكى
گۈرانىيە و زۇرىنەي گۈرانىيە كانى فۇلكلۇرن، لە
ماوهەكى نزىكدا بىلا دەپىتەوە و كارە ھونەرييە كەى
تەداووبۇو، ئەو شانازى بەوە دەكىد كە كورى
كىمنەبىي دو و تى: "مامۆستا مەزھەرى خالقى لە
ئەنسىتىتى كوردى لەبەر خاترى باوكم و نەفەوتانى
رەسىنایاتى دەنگەكەى مەن بانكىگەرە ئەنسىتىتى،
چۈنكە بە دەنگى باوكم زۆر ئاشنايە" هەرلەبەر ئەو شانازىيەش، دلسوز وىتى:
"گۈرانىيە كى كۆنى باوكم ھەيدە لە سالى 1963 دا
وتۇرىدىتى، لەم ماوهەيدا خەرىكى ئەو كارە دەھەم و
نيسوھى باوكم دەپىت و نىوهكەى تىرىش من
دەپىتەمەوە كەلىپىشى بۆ دەكىت".

كارەساتىكى ئادىار دەنگى لىتەسەفتىمە

كىمنەبىي بەھۆى كارەساتىكەوە وابلىدىت كە ئىتەر
گۈرانى نەچرىت و ئۇويش حەز لە دەنگى جارانى
خۆزى بىكانەوە، سالى 1988 لە كارەساتى
ھەلەجە، مالى كىمنەبىي وەك ھەممۇان بەرھە ئېرەن
بەپىنەكەون، لەۋى دەچەنە يە كىنڭ لە
شارۆچكە كان، تا ئەو كاتەش دەنگى ھەر زوّاللە و
چرىكەدى دېت، رۆزانە خۆزى و دەنگى چەندىن
رۆحى كەنەفى ھەلەتەنۈرى كوردى رۆزھەلات و
باشۇور ئاودەدات، بە ھەناسىدە كى ئەسەف و
حەسەرتەوە كەھېكى وەستا لە قىسە كەردن و دواتىر
درېتەي پېنائىدەوە ئامازەي بەوە كە ئىتەرەيەك
دەچىتە دەرھەرەو بەستەنېيە كى ئېرەن لە مالىكى
ناسراودا دەخوات، لە دوايى ئەوە كە ئىتەرەيەك
عۆيمان كىمنەبىي بۆ جارىنە كى ئېرەن لە كەنەنە
تەنانەت خودى كىمنەبىي، مەگەر تازە ئۇويش وەك
ھەر گۈنگۈنەكى بچىت و كاسېتىك بکېت و گۈزى
بېرىتەوە لە دەنگى پېاۋىك كە جاران دەنگى
خۆشبوو بەناوى عۆيمان كىمنەبىي.

لەبارەي ئەوەي چۈن ھەستىكىد كە ئىتەر ناتوانىت
گۈرانىيە كەنەنە جاران بلىتەوە، وىتى: "دوايى ئەو
بەستەنېيە، ھەستىكە دەنگىم گۈرە كى ناسازى
تىيە و ئىتەر ناتوانىم گۈرانى بلىم، ماوهەيدە كەنەنە
چاڭدەجىدەوە، بىلام دوايى دلىنابۇوم ئىتەر ناتوانى من
عۆيمان كىمنەبىي جاران بىم و گۈرانىيە كەنەنە جاران
بلىمەمەوە، لە دوايى ئەو حەلتەوە ئىتەر بەناچارى
لەپىر چەتىرى خەمدە ئەوەم قولكىدو رازىبۇوم بەو
قەدەرە".

ئىتەر كەمەنىكى تىرلە قىسە كەردن راوهەستا بە
حەسەرتەتىكە و ئەو گۈرانىيە كە چاپىكى
فرميس كاۋىيە دەنگە كەدى جارانى وت:

ھەدى داد ھەدى بىتاد گرەنەن دەرەم
سەپەرى بالا كەت تەمام نە كەرەم
سەبارەت بەوە كە كى ئۆزەتەبارەدە كات لەو
نەخۆشىيەدا، كىمنەبىي ئەپەپىست ناوى كەس
بەرىت و تى: "كى دەلىت خەتاي ئەوھەش بۇو،
ھەرجىي بىت تازە ئىتەر من قورگ و دەنگى جاران
لەكىس چوو" ، منالە كەنەنە كىمنەبىي دەيانوت ئەو
حالەتەمان باوهەنەدە كەد، ئاخىر باوكەمان ھەممۇ
كات گۈرانى بۆ دەتىن و گۈرانىيە كەنەنە غەربى
نەبۇون بە مالەكە، ھەممۇ رۆزىك دەنگە كە لە

چاپىكەدە ئاماژەي بەوە داوه كە سى كەس
لە گۈرانى كوردىدا ھەن بەرەدەوام گۈيىان
لىتەنگە گرم، ئەوانىش؛ (كىمنەبىي و زېرەك و ماملى)ن.
ئەو نۇونەي يادەورىيە كەنەنە گېرىايدە "خەرىكى
گۈرانىيۇن بۇوم، شىعرە كەدى ھى مەولەھى بۇو،
(بدەنگ و ئاوازەوە) كە دەلىت:
تا ئەلەغى بالا ئەنلىقى نون نە كەم
تا مۆخ و عازام خەرقى ھون نە كەم
تا شىكست نەدمەم وەشائى جوانىم
عالەم پېنەبىي گشت جە بەدنايم
تاخاڭى ئەلەخەن ئەختەپېش نە كەم
شەرتەن مەيلە كەت فەرامۇش نە كەم
كىمنەبىي دەلىت كە ئەو گۈرانىيەم تەواو كەر،
ماھەممە كە پېاۋىكى ماقۇلى بىۋىتەي گوندى
گوللەپ و ھەدورامان بۇو، وەك ھەممۇ جارىك
دەستىكەد گۈيان و تى عەبۇلەھەلەم حافىز كېيە؟ با
بېت و شەيدە كى وەك ئەدەم بۆ بىلەت، زۆر جار بەو
جۆرە گۈرانىم و توووه تەدو اوى مەجلىسە كە
گۈياون و بىندەنگ بۇون.

مەولەھى و پېساوانى و پاوهەي سى میوانى بەرەدەوام
لەبارەي و شە كەنەنە و تى زۆر بەيان ھى شاعيرە
گەورە كەنەنە وەك مەولەھى و پېساوانى و سەيدى و
مېزا شەفيقىي پاوهەي و يوسف كلاڭشىن، ھەندىكى
تىرىشيان ھى خۆمن، بىلام براەدەرەي كى عەزىزم ھەبۇو
كە لە گوندى ھانە گەرمەلە دادەنىشت، ناوى
حەممەخانى ھانە گەرمەلە بۇو، لەبرئەوەي كە من
خۇنىسەوارىم نەبۇو شىعرە كەنەنە بە كاسىت بۆ
دەنارەم و منىش گۆنەم لىتەرەت و دواتى ئاوازىم بۆ
دەدەنەن. لەبارەي خۇنىنىشەوە و تى: "ئىمە
ئەفراسىا و بەگمان ھەبۇو كە نەيدەھەيىشت مامۆستا
بېنە گۈنە كەمانەوە، ئىتەر نەماننۇانى بخۇنىن".

كىمنەبىي ھەرگىز وەفای شېيخە كان بىرندەچۈھۈو،
دەپىت گەر شېيخە كان نەبۇونا يە ئەۋا ئىمە ئىستا
موسلەمان نەدەبۇوين، رەنگە زەرەدەشى يان كاكىيى
بۇونىايدە، ئەو بە سروشى خۆزى، وەك دەپىت زۆر
حەزىز بە شىعەنە كە بەسەر پېغەمبەردا (د.خ)
و تراون، بەتايىت ئەوانەي مەولەھى، لەم كاتدا
كەمەنگ بىندەنگ بۇو، بە ھەناسىدە كى قۇولەوە ئەو
دېتە شىعەرە كەدە گۈرانى كە مەولەھى بەسەر
پېغەمبەر و ئەبوبەكردا توپىتى:

سای كەمەر وەشنەن ئەرمارش نەبۇز
دۆسى خاست بۆ بەدەكارش نەبۇز